

Projekt

BURMISTRZ

z dnia 7 grudnia 2022 r.

Zatwierdzony przezmgr. Ryszard Szybajło

**UCHWAŁA NR XLVIII. .2022
RADY MIEJSKIEJ W CZŁUCHOWIE**

z dnia 19 grudnia 2022 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miejskiej Człuchów na rok 2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2022 r. poz.559 z późn. zm.) art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119), uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miejskiej Człuchów na rok 2023 o treści jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miejskiej Człuchów jest Urząd Miejski w Człuchowie i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jerzy Górny

Jerzy Ławicki - zgodził się -
- 4 powstaje - zobowiązanie Burmistrza.
dn. 08.12.2022.

RADCA PRAWNY

Marek Pawłowski

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY MIEJSKIEJ CZŁUCHÓW NA ROK 2023

Motto:

*„Nie zawsze będziemy mogli pomóc,
ale starajmy się przynajmniej o jedno:
nie pozostawiać ludzi w samotności,
w ich nieszczęściu”
ks. J. Tischner*

Spis treści

Wstęp	3
1. Podstawy prawne	4
2. Słownik	5
3. Diagnoza	8
4. Podmioty realizujące działania z zakresu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.....	16
5. Cel główny i cele szczegółowe Programu.....	18
6. Zadania i działania Programu	20
7. Finansowanie zadań Programu	31
8. Postanowienia końcowe	31

Wstęp

Zgodnie z nowoczesnym podejściem do problematyki uzależnień w materiałach edukacyjnych, w publicystyce dotyczącej tej problematyki nie posługujemy się już pojęciem „walki z alkoholizmem”. Zostało ono zastąpione określeniem „rozwiązywanie problemów uzależnień”. „Problemy związane z alkoholem, narkomanią, hazardem i przemocą” określają natomiast całokształt negatywnych, ale równocześnie wielowymiarowych konsekwencji związanych z konsumpcją alkoholu, narkotyków. Obecnie nie przypisuje się szkód wyrządzonych przez alkohol i narkotyki wyłącznie osobom używającym środki psychotropowe, lecz całej populacji, bowiem na szkody związane z alkoholem, narkotykami, hazardem i przemocą jest narażony każdy.

Celem działań podejmowanych zarówno przez administrację rządową, jak i samorządową /m.in. w ramach gminnych programów/ jest zmniejszenie różnych problemów powodowanych przez środki psychoaktywne w całej populacji, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka.

Program został oparty na podstawowych założeniach Narodowego Programu Zdrowia z dnia 30 marca 2021 roku, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku. Program uwzględnia cele operacyjne Narodowego Programu Zdrowia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, a także zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym i innym zachowaniom ryzykownym. Program stanowi także część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Człuchów na lata 2021 – 2025.

Działania podejmowane przez Gminę Miejską Człuchów na rzecz ograniczenia szkód powodowanych przez alkohol, narkotyki skierowane są do wszystkich mieszkańców, a realizacja poszczególnych zadań

prowadzona będzie w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miejskiej Człuchów.

1. Podstawy prawne

Przepisy regulujące zagadnienia z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii zapisane są w następujących aktach prawnych:

·Ustawa z dnia 26 października 1982 r.z o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1119 ze zmianami),

·Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2022 r., poz. 559 ze zm.),

·Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. 2021 r., poz. 1249),

·Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 2050 ze zmianami),

·Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. 2022 r., poz. 1327 ze zm.),

·Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2021 r., poz. 2268 ze zm.),

·Ustawa z dnia 11 września 2015 o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. 2022 r., poz. 1608 ~~ze zmianami~~),

·Rozporządzenia Rady Ministrów z 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz. U. 2021 r., poz. 642).

2. Słownik

1. **Profilaktyka uniwersalna** - rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na całe populacje, to jest działania profilaktyczne adresowane do całych grup /populacji/ bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszenie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój; działania uniwersalne są realizowane np. w populacji dzieci i młodzieży w wieku gimnazjalnym, populacji młodych dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym; przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźniania inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów substancjami psychoaktywnymi.

2. **Profilaktyka selektywna** - rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, to jest działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub ukierunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego; działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do danej grupy; profilaktyka selektywna jest działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym.

3. **Profilaktyka wskazująca** – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki/lub grupy wysokiego ryzyka demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub NSP bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze nie spełniające kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na inne symptomy zaburzeń zachowania lub problemy psychiczne. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami; niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych np. działania edukacyjne i prawne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji^{77#}.

4. **Ryzykowne spożywanie alkoholu** – rozumie się przez to picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i w określonym przedziale czasu) niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje wystąpią, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony.

5. Czynniki ryzyka – są to właściwości indywidualne, cechy środowiska społecznego i efekty ich interakcji, które wiążą się ze zwiększonym ryzykiem powstania nieprawidłowości, zaburzeń, chorób lub wczesnej śmierci. Czynniki ryzyka występują w kilku obszarach:

- indywidualnym (problemy emocjonalne, poznawcze, postawy społeczne, brak poczucia własnej wartości, nieprzystosowanie społeczne),
- rodzinnym (słabe więzi rodzinne, brak wsparcia i nadzoru rodziców lub osób bliskich, uzależnienia w rodzinie),
- środowiskowym (używanie alkoholu w grupie rówieśniczej, nieprzyjazne środowisko szkolne, normy sprzyjające zachowaniom problemowym),
- kontekstowym (bieda, przynależność do dyskryminowanej mniejszości).

5. Substancja psychoaktywna – substancja chemiczna lub mieszanina substancji mająca bezpośredni lub następczy wpływ na funkcjonowanie mózgu, czego efektem są zmiany postrzegania, nastroju, świadomości, procesów poznawczych i zachowania.

6. Szkodliwe picie alkoholu – rozumie się przez to wzorec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu. Aby rozpoznać szkodliwe używanie alkoholu, opisany wzorec picia powinien utrzymywać się przez co najmniej miesiąc lub występować w sposób powtarzający się w ciągu 12 miesięcy. Jako picie szkodliwe uznaje się spożywanie każdej ilości alkoholu przez kobiety w ciąży, matki karmiące, chorych przewlekle, osoby starsze.

7. Uzależnienie od substancji psychoaktywnych – całokształt zjawisk fizjologicznych, czynnościowych, poznawczych i społecznych, wśród których używanie substancji psychoaktywnej (alkohol, środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze) dominuje nad innymi zachowaniami, które miały poprzednio dla pacjenta większą wartość. Głównymi objawami uzależnienia są: głód substancji (przymus, silne pragnienie), utrata kontroli nad używaniem substancji.

8. Uzależnienia behawioralne – nowa grupa uzależnień psychicznych, które nazywamy zespołem objawów związanych z utrwalonym, wielokrotnym powtarzaniem określonej czynności (lub grupy czynności) w celu uzyskania takich stanów emocjonalnych jak: przyjemność, euforia, ulga, uczucie zaspokojenia. Charakteryzują się one utratą kontroli nad konkretnym zachowaniem oraz kontynuowaniem go pomimo negatywnych konsekwencji. Niechemiczne uzależnienia to między innymi: patologiczny hazard, pracoholizm, kupno holizm, seksoholizm, uzależnienie od komputera czy Internetu.

3. Diagnoza – lokalne zagrożenia społeczne

Niniejszy rozdział przedstawia podsumowanie wyników badań ankietowych przeprowadzonych w drugiej połowie 2020 roku w związku z Diagnozą Lokalnych Zagrożeń Społecznych opracowywaną na potrzeby Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Człuchów na lata 2021-2025.

Podsumowanie

1. Dorośli mieszkańcy Miasta Człuchowa

Według opinii wyrażonych w ankiecie na temat spożywania alkoholu wydawałoby się, że mieszkańcy Miasta Człuchów odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o średnim poziomie ryzyka. Mieszkańcy spożywają alkohol okazjnie i deklarują wypijanie stosunkowo niewielkich ilości.

Wydaje się konieczne przede wszystkim przeprowadzenie wśród mieszkańców Człuchowa kampanii informacyjnej, mającej na celu zwrócenie uwagi na negatywne skutki spożywania alkoholu na organizm człowieka oraz konsekwencje społeczne związane z jego nadmiernym spożywaniem. Kształtowanie postaw mieszkańców powinno nie tylko wiązać się z oddziaływaniem na poziom ich wiedzy, ale także koncentrować się na dwóch pozostałych składnikach postaw, czyli przekonaniach oraz emocjach, które mają swoje odzwierciedlenie w motywacjach mieszkańców, sięgających po alkohol. Dlatego, należałoby wziąć pod uwagę możliwość zorganizowania szeregu darmowych spotkań otwartych, mających na celu kształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych związanych z asertywnością, radzeniem sobie z negatywnymi emocjami czy identyfikacją podejmowanych przez siebie zachowań ryzykownych oraz źródeł ich występowania.

Badani respondenci deklarują, że mają w swoim środowisku osoby przyjmujące substancje odurzające tj. narkotyki i dopalacze. Warto zwrócić uwagę, że część respondentów deklaruje, że w swoim otoczeniu ma osoby uzależnione od leków.

Według ankietowanych zjawisko przemocy w rodzinie w Mieście Człuchów jest zauważalne. 21% mieszkańców ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczały przemocy w rodzinie a 34% nie jest tego pewna, lecz ma podejrzenia, że do tego dochodzi. Warto zauważyć, że większość badanych nie wie do jakich instytucji może zgłosić się osoba doświadczająca przemocy w rodzinie. Celem zwiększenia świadomości mieszkańców na temat przemocy w rodzinie, należałoby, na przykład, przeprowadzić na terenie Miasta kampanię informacyjną dotyczącą przemocy w rodzinie oraz lokalnych instytucji, które mogą udzielać pomocy.

W subiektywnej ocenie przebadanych mieszkańców Miasta Człuchów zjawisko uzależnienia od hazardu jest rzadkie.

Warto zwrócić uwagę na problem uzależnienia od Internetu i występowania zjawiska cyberprzemocy. 18% mieszkańców Miasta Człuchów ma w swoim najbliższym otoczeniu osoby, które zostały ofiara przestępstwa internetowego, a 7% ma takie podejrzenia. 100% ankietowanych uważa, że uzależnienie od komputera lub Internetu jest bardzo powszechnym zjawiskiem.

2. Sprzedawcy napojów alkoholowych

Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu pozwala sądzić, iż sprzedawcy odpowiedzialnie podchodzą do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. W przypadku wątpliwości, co do wieku osoby kupującej alkohol większość badanych deklaruje, że zawsze sprawdza dowody potwierdzające wiek. Jednak w przypadku zestawienia tych wyników z opiniami badanych uczniów w szkołach z terenu Miasta Człuchów, zalecane jest przeprowadzenie kampanii informacyjnej z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. Sporo starszych uczniów oceniło, że raczej bardzo łatwo jest kupić zarówno alkohol jak i papierosy osobom poniżej 18 roku życia. Kampania informacyjna może zatem obejmować szkolenie dla sprzedawców, akcje z wykorzystaniem techniki *MysteryShopping* i dystrybucję materiałów typu plakaty, naklejki do umieszczenia w punktach.

3. Dzieci i młodzież szkolna

Biorąc pod uwagę wyniki ankiet należy zwrócić szczególną uwagę na profilaktykę w grupie uczniów klas starszych. W przypadku używania substancji psychoaktywnych bardzo ważne jest prowadzenie regularnych zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniu od m.in. od leków uspokajających lub nasennych bez przepisu lekarza.

Planując oddziaływania profilaktyczne kierowane do dzieci i młodzieży warto wykorzystywać proces uczenia się rówieśniczego. Jest to sytuacja, w której dorastający człowiek czerpie pozytywne poglądy i postawy nie tylko od nauczyciela czy pedagoga, ale głównie od swoich rówieśników. Jeśli podczas warsztatów profilaktycznych zostaną przeprowadzone odpowiednio dobrane ćwiczenia i zabawy, uczniowie sami wyciągną wnioski dotyczące alkoholu i będą mieli okazję podzielić się nimi z grupą.

W perspektywie wyników na temat funkcjonowania badanych uczniów w Internecie konieczna wydaje się szeroka edukacja z zakresu Cyberprzemocy oraz bezpiecznego korzystania z Internetu, czyli wspieranie świadomości prawnej uczniów, rozwijanie umiejętności ochrony przez niebezpiecznymi sytuacjami, czy poszerzanie wiedzy z zakresu ochrony własnych danych.

Dodatkowo, należy mieć na uwadze, iż trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po stronach internetowych oferujących niewiele wartościowych treści. Samo korzystanie z komputera może być bardzo pożyteczne dla młodych ludzi, ale należy pomóc im w wyborze odpowiednich stron i portali. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu. Także nauczyciele mogą podsuwać uczniom na lekcjach adresy ciekawych stron, związane w jakiś sposób z przedmiotem lekcji.

Z odpowiedzi udzielonych przez uczniów wynika, że w szkołach problem przemocy rówieśniczej jest jednak widoczny. Dyrektorzy placówek oświatowych powinni zwrócić szczególną uwagę na ten problem. Preferowane byłoby także doskonalenie szkolnych rozwiązań systemowych w zakresie kontroli i profilaktyki zachowań agresywnych. Co więcej, otrzymane wyniki na temat jakości relacji rówieśniczych w badanych klasach mogą posłużyć za zachętę do organizowania szkolnych warsztatów, podczas których dzieci i młodzież będą mieli okazję do wspólnego zastanowienia się nad alternatywnymi sposobami

rozładowywania negatywnych emocji i skutecznymi sposobami rozwiązywania konfliktów, bez używania przemocy. Należy także ciągle udoskonalać szkolne systemy przeciwdziałania i reagowania na przemoc, w które włączać trzeba rodziców, od których dzieci młodzież czerpią wzorce w zakresie stosowania przemocy jako rozwiązania codziennych problemów.

ODZIAŁYWANIA PROFILAKTYCZNE WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY: REKOMENDACJE OPARTE NA MODELU PROFILAKTYKI POZYTYWNEJ

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) podaje, że aż 50% zaburzeń zdrowia psychicznego prowadzących do nadużywania substancji psychoaktywnych, agresji i przemocy, a także innych zachowań antyspołecznych zaczyna się w okresie dojrzewania[#]. Dzieci i młodzież są więc grupą wymagającą szczególnie intensywnych oddziaływań profilaktycznych.

Środowisko szkolne wywiera ogromny wpływ na rozwój fizyczny, emocjonalny i społeczny dzieci i młodzieży, stąd jego kształtowanie może sprzyjać zdrowiu psychicznemu[#]. Australijskie badania na zlecenie WHO pozwoliły na wyodrębnienie najistotniejszych czynników chroniących oraz czynników ryzyka[#]:

- 1) przemoc rówieśnicza,
- 2) odrzucenie przez rówieśników,
- 3) słaba więź ze szkołą,
- 4) niedostateczne kierowanie własnym zachowaniem (brak kontroli),
- 5) destrukcyjna grupa rówieśnicza,
- 6) niepowodzenia szkolne.

CZYNNIKI CHRONIĄCE

Przez „czynniki chroniące” należy rozumieć: *wszystkie elementy osłabiające oddziaływanie czynników ryzyka, zwiększające „odporność” jednostki, a więc zmniejszające prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań problemowych*[#].

Można je pogrupować w kilka kategorii:

- 1) poczucie przynależności,
- 2) pozytywny klimat szkoły,
- 3) prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza,
- 4) wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy,
- 5) okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć,
- 6) zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy[#].

Wymienione czynniki chroniące mają charakter uniwersalny. Zadaniem warsztatów profilaktycznych jest wzmocnienie czynników chroniących oraz osłabianie czynników ryzyka. Warto pamiętać, że **oddziaływanie w zakresie jednego tematu zajęć, np. dotyczących jedynie przemocy może przynieść pozytywne rezultaty także w profilaktyce innych zachowań ryzykownych.**

Na podstawie zrealizowanych przez Państwową Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych badań pn.: „Cynniki chroniące i czynniki ryzyka związane z zachowaniami problemowymi”, **sformułowano kilka wniosków i rekomendacji o charakterze ogólnym. Mianowicie:**

·nadrzędną rekomendacją wyznaczającą kierunek działań profilaktycznych jest wzmocnienie pozytywnego stosunku do nauczycieli oraz budowanie klimatu współpracy pomiędzy nauczycielami w szkole oraz wspieranie konstruktywnych zainteresowań i zajęć pozalekcyjnych młodzieży;

·do najbardziej uniwersalnych i selektywnych czynników chroniących uczniów przed angażowaniem się w zachowania problemowe należy włączyć: pozytywne nastawienie do nauczycieli; udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych; aktywny udział w praktykach i uroczystościach religijnych; dobry kontakt z rodzicami; monitorowanie przez rodziców miejsc, w których uczeń spędza czas wolny.

·efektywna ochrona młodzieży wiąże się z prawidłowym rozumieniem przez nauczycieli procesów rozwojowych właściwych dla okresu adolescencji. Dlatego zaleca się, aby wspierać pedagogów i nauczycieli zarówno na poziomie kształcenia formalnego, jak i nieformalnego, w zdobywaniu wiedzy oraz poszerzaniu umiejętności w zakresie rozpoznawania wyzwań oraz trudności specyficznych dla tego okresu rozwoju;

·wsparcie nauczycieli powinno także objąć działania związane z przeciwdziałaniem wypaleniu zawodowemu: „Dbałość o dobry stan zdrowia psychicznego nauczycieli powinna być częścią szkolnego programu profilaktyki. W tym celu należy wspierać wszelkie inicjatywy służące podnoszeniu kwalifikacji zawodowych nauczycieli, ułatwiać im dostęp do form kształcenia i rozwoju własnych możliwości”;

·działania profilaktyczne powinny być ukierunkowane na uczenie umiejętności życiowych uczniów związanych m.in. z postawami asertywności, konstruktywnym rozwiązywaniem konfliktów rówieśniczych na drodze negocjacji/mediacji oraz wspieranie ich w kształtowaniu poczucia własnej wartości.

Kolejnym wnioskiem związanym ze skutecznością profilaktyki jest konieczność **planowania cyklicznych działań**. Warunkiem zmiany postawy (a więc nadrzędnego celu oddziaływań profilaktycznych) jest ich regularne utrwalanie, zastępowanie zachowań destruktywnych konstruktywnymi oraz wspieranie uczniów w zdobywaniu wiedzy nie tylko na temat zagrożeń podejmowanych przez nich zachowań, ale także pomoc w gromadzeniu wiedzy na temat alternatywnych postaw, tj. warunkujących poprawę jakości funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym i rodzinnym. Jednym z elementów skutecznej profilaktyki jest także ewaluacja podejmowanych działań. Jej cel wiąże się z oceną skuteczności wprowadzanych zmian i planowaniu następnych.

Wśród postulowanych oddziaływań profilaktycznych należy wyróżnić:

- zwrócenie uwagi nauczycieli i opiekunów na specyficzne potrzeby uczniów, które wiążą się ze specyfiką ich rozwoju psychospołecznego;
- wsparcie rozwoju praktycznych umiejętności uczniów w zakresie rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie ze stresem, asertywnością, konstruktywnym wyrażaniem emocji i potrzeb, przyjmowania perspektywy innych oraz empatii;
- wspieranie uczniów w rozwijaniu ich pasji, zainteresowań oraz w kształtowaniu w nich postaw ukierunkowanych na twórczość, kreatywność i motywację odkrywania nowych rzeczy;
- wzmacnianie w uczniach poczucia przynależności, skuteczności i sprawczości;
- kreowanie pozytywnej atmosfery współpracy, umożliwiającej im samodzielne podejmowanie decyzji, branie za nich odpowiedzialności.

Warto również wspomnieć, że obok oddziaływań kierowanych do uczniów warto planować także szkolenia profilaktyczne dla grona pedagogicznego oraz rodziców. Jest to warunkiem **inicjowania zmian systemowych**, a więc nie tylko pracy nad zasobami osobowymi uczniów, ale także kształtowania ich środowiska szkolnego oraz rodzinnego – głównych środowisk, w których funkcjonują.

4. Podmioty realizujące działania z zakresu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Zadania z zakresu Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, prowadzone będą w ramach działania:

·Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – zadania gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Podstawowym zadaniem komisji jest prowadzenie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, a także inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Członkowie komisji przeprowadzają kontrole przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych, a także opiniują wnioski o zezwolenia na ich sprzedaż pod kątem zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Miasta.

·Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – do zadań Ośrodka należą m.in.: prowadzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży zgodnie z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Prowadzenie Noclegowni dla osób bezdomnych uzależnionych od alkoholu. Realizacja procedury „Niebieska Karta”, prowadzenie grup roboczych na podstawie ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

· Centrum Konsultacyjno-Informacyjnego ds. Uzależnień – prowadzenie dyżurów: terapeutów, psychologów, prawnika.

· Świetlicej socjoterapeutycznej – zapewniającej opiekę nad dziećmi oraz realizującą programy socjoterapeutyczne. Miejsce specjalistycznej pomocy dla dzieci z rodzin, w których występują problemy alkoholowe.

· Komendy Powiatowej Policji – włącza się w realizację działań profilaktycznych.

· Placówki oświatowe – realizują programy profilaktyczne w zakresie promocji zdrowia – profilaktyki selektywnej, wskazującej i uniwersalnej, w tym programy z systemu rekomendacji programów profilaktycznych oraz programy autorskie. Programy rekomendowane realizowane przez placówki to: Spójrz inaczej, Szkoła dla Rodziców i Wychowawców, Debata. Szkoły prowadzą także wiele działań w zakresie profilaktyki uzależnień adresowanych do swoich uczniów, ich rodziców, opiekunów i nauczycieli, wpisujących się w Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

· Kościoła katolickiego i innych związków wyznaniowych – inicjowanie działań profilaktycznych wśród dzieci, młodzieży, rodziców, wychowawców .

· Placówki leczenia odwykowego – profesjonalna pomoc w zakresie leczenia uzależnień na terenie Miasta Człuchowa.

· Ośrodka Sportu i Rekreacji – prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjnych, a także pozalekcyjnych programów opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

· Stowarzyszeń, fundacji i innych podmiotów, którym zlecona jest realizacja zadań Programu.

· Miejskiego Domu Kultury i Miejskiej Biblioteki – organizowanie zajęć w czasie wolnym dzieci i młodzież, prowadzenie działań w zakresie zwiększenia świadomości na temat zjawiska uzależnień, przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy. Organizacja imprez kulturalnych, koncertów, festynów itp.

5. Cel główny Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii:

Celem głównym Programu jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków, wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i innych substancji psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Człuchowa oraz prowadzeniu skoordynowanych działań profilaktycznych.

Cel główny będzie realizowany w obszarach: profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Cele szczegółowe Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii:

- opóźnianie wieku inicjacji alkoholowej i ograniczenie rozmiarów używania substancji psychoaktywnych poprzez organizowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu, rozwój zainteresowań dla dzieci i młodzieży, szczególnie z grup podwyższonego ryzyka;

- zmiana obyczajów w zakresie sposobu spożywania napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych;

- tworzenie ruchu profilaktycznego w całym systemie wychowawczym, to jest w rodzinie, szkole i środowisku rówieśniczym;

- podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami, poprzez udział w szkoleniach;

- kontrola rynku napojów alkoholowych, w kontekście przestrzegania prawa;

- prowadzenie edukacji publicznej w zakresie: informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu i zażywania środków psychoaktywnych oraz promocji zdrowego stylu życia ;

- organizowanie zajęć i warsztatów dla rodziców, nauczycieli i innych grup zawodowych mających na celu rozwijanie umiejętności wychowawczych.

- realizacja programów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie skierowanej do ofiar i sprawców przemocy w ramach lokalnego systemu wsparcia.

- dbudowanie i wzmocnienie w naszym społeczeństwie autorytetu, szacunku do rodzica i nauczyciela.

Zadania dotyczące przeciwdziałania narkomanii w mieście Człuchów, będą skoordynowane z działaniami realizowanymi w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii, który szczegółowo określa zakres przedsięwzięć z zakresu profilaktyki uzależnień. Na poziomie wczesnego zapobiegania podział na alkohol i narkotyki nie ma uzasadnienia, bowiem mechanizmy i motywy sięgania po środki psychoaktywne są bardzo zbliżone. W ostatnich latach upowszechnił się wzór konsumpcji polegający na mieszaniu środków legalnych i nielegalnych co powoduje, że w leczeniu coraz częściej pojawiają się pacjenci, których trudno jednoznacznie zdiagnozować jako uzależnionych wyłącznie od narkotyków czy alkoholu. Nowoczesne podejście do profilaktyki używania substancji psychoaktywnych obejmuje, zatem różne środki (alkohol, narkotyki, dopalacze, hazard itp.).

6. ZADANIA I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU.

W ramach powyższych celów przyjmuje się do realizacji następujące działania:

Zadanie I: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych oraz osób zagrożonych uzależnieniem

Celem zadania jest zapewnienie osobom uzależnionym od środków psychoaktywnych oraz osobom pijącym w sposób szkodliwy i ryzykowny odpowiedniej oferty terapeutycznej i rehabilitacyjnej. Działania realizowane w ramach tego zadania będą miały ponadto na celu ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających ze szkodliwego picia alkoholu i zażywania innych środków psychoaktywnych, poprawę stanu psychofizycznego i funkcjonowania społecznego osób uzależnionych.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1. Współpracę z zakładami leczenia odwykowego w zakresie wspomagającym proces zdrowienia osób uzależnionych.

2. Wspieranie i finansowanie działalności Centrum Konsultacyjno-Informacyjnego ds. Uzależnień ul. Szkolna 1a w zakresie:

a) finansowanie osób pełniących dyżury tj. terapeutów, psychologów, prawnika,

b) finansowanie wydatków bieżących związanych z utrzymaniem Centrum Konsultacyjno-Informacyjnego ds. Uzależnień tj. zakup materiałów informacyjnych, szkoleniowych, materiałów piśmiennych, pokrywanie kosztów energii, centralnego ogrzewania, wody, usług telekomunikacyjnych, sprzątanie pomieszczeń Centrum, drobne naprawy, zakup środków czystości oraz drobnego sprzętu niezbędnego do wyposażenia itp.

3. Opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od środków psychoaktywnych - psycholog, psychiatra.

4. Opłacanie kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

5. Prowadzenie i finansowanie dodatkowych zajęć terapeutycznych dla młodzieży używającej ryzykownie napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych.

6. Prowadzenie działań informacyjnych dotyczących możliwości otrzymania pomocy specjalistycznej.

7. Promocja zdrowego stylu życia i usług świadczonych przez leczenie odwykowe.

8. Wspieranie i promocja programów ograniczających picie alkoholu.

9. Tworzenie oferty pomocy dla osób starszych.

10. Tworzenie oferty pomocy dla niesłyszących pijących problemowo.

Zadanie II: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Celem zadania jest zapewnienie kompleksowej pomocy specjalistycznej rodzinom, w których występują problemy uzależnień lub związane z przemocą - w formie poradnictwa, edukacji, pomocy specjalistycznej oraz terapii. Zadanie ma na celu podejmowanie działań sprzyjających poprawie funkcjonowania członków rodzin osób pijących alkohol albo używających środków psychoaktywnych ryzykownie i szkodliwie. Upowszechnienie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży. Rozwój działań i doskonalenie jakości pomocy udzielanej dzieciom

z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych uzależnieniem. Kontynuowane będą działania skierowane do dzieci i młodzieży mające na celu oferowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu oraz promocji zdrowego stylu życia, jak również pomocy dla dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka.

Zadanie uwzględni ponadto projekty mające na celu poszerzenie wiedzy społeczeństwa na temat przemocy w rodzinie, możliwości przeciwdziałania zjawisku oraz sposobów reagowania i uzyskania pomocy.

Szczególne uwagi skierowane będzie na udzielanie pomocy integrującej działania różnych instytucji w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie. Realizacja zadania będzie odbywać się w szczególności poprzez:

1. Podejmowanie działań interwencyjnych, mobilizujących osoby uzależnione od alkoholu do podejmowania leczenia odwykowego.

2. Prowadzenie poradnictwa indywidualnego oraz udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej w Centrum Konsultacyjno-Informacyjnym ds. Uzależnień - Punkt ds. Przemocy w Rodzinie:

· finansowanie osób pełniących dyżury i prowadzących grupę edukacyjno- korekcyjną dla sprawców przemocy tj. terapeuta, psycholog, prawnik.

3. Podejmowanie interwencji wobec osób, co, do których istnieje podejrzenie, że są osobami doświadczającymi przemocy lub sprawcami przemocy w rodzinie.

4. Organizowanie i finansowanie szkoleń w zakresie procedury „Niebieska Karta” dla przedstawicieli różnych profesji: członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagogów szkolnych nauczycieli żłobków i przedszkoli, pracowników socjalnych, policjantów, służby zdrowia i Zespołu Interdyscyplinarnego.

5. Wspieranie i konsekwentne wdrażanie procedur Niebieskiej Karty przez członków MKRPA, pracowników socjalnych, nauczycieli żłobków i przedszkoli, funkcjonariuszy policji, pedagogów szkolnych i pracowników służby zdrowia w przypadku przemocy domowej.

6. Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w obszarze profilaktyki.

7. Wspieranie działań zmierzających do udzielania pomocy dzieciom i rodzinom z problemami wynikającymi z zażywania środków psychoaktywnych w szczególności w zakresie współpracy ze szkołami.

8. Rozpowszechnianie informacji o możliwościach korzystania z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od środków psychoaktywnych, poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjnych w środowisku lokalnym.

9. Wspieranie istniejących miejsc wsparcia środowiskowego dla dzieci z rodzin m.in. z problemem alkoholowym: Ośrodek Kuratorski i inne.

10. Prowadzenie i finansowanie świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży przy Centrum Konsultacyjno-Informacyjnym ds. Uzależnień ul. Szkolna 1a oraz dofinansowanie innych działających na rzecz dzieci i młodzieży.

11. Finansowanie zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego – prowadzoną przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie, o której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

12. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin z problemem uzależnień oraz rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych organizowanych dla pedagogów, psychologów, nauczycieli, wychowawców świetlic.

13. Prowadzenie edukacji społecznej w zakresie zwiększenia świadomości na temat zjawiska przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy.

14. Poszerzenie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin.

15. Wdrażanie i upowszechnianie standardów i procedur profilaktyki FASD/ Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych.

16. Działania profilaktyczne przeznaczone na lokalną międzysektorową politykę przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Zadanie III: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

W ramach zadania podejmowane będą działania skierowane do społeczności lokalnej mającej na celu zwiększenie wiedzy na temat skutków używania środków odurzających, substancji psychoaktywnych i środków zastępczych, jak również kształtowanie postaw prozdrowotnych. Realizowane działania będą miały na celu wzmacnianie czynników chroniących i osłabienie czynników ryzyka, wzmacnianie inicjatyw skierowanych do dzieci i młodzieży, którym celem jest zagospodarowanie wolnego czasu. W ramach zadania upowszechniane będą materiały informacyjno-edukacyjne z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i uzależnień behawioralnych, prowadzone edukacyjne kampanie społeczne.

Podejmowane inicjatywy będą miały na celu edukowanie, kształtowanie prawidłowych postaw i wartości, zdolności do dokonywania wyborów oraz oferowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu. Stosowane będą różne metody i programy uwzględniające profilaktykę uniwersalną, które będą miały na celu osłabienie wpływu czynników ryzyka oraz wzmocnienie czynników chroniących w szkole, rodzinie i środowisku lokalnym. Zaplanowane działania prowadzone będą w różnych środowiskach i kierowane będą zarówno do dzieci i młodzieży, jak i osób dorosłych. W dalszym ciągu będą uwzględniały realizację programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, dotyczących różnych środków uzależniających i przemocy oraz łączenie poszczególnych działań podejmowanych wobec tej populacji.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1. Inicjowanie i wspieranie finansowe szkolnych programów wychowawczo- profilaktycznych, warsztatów i innych form edukacyjnych uwzględniających zagadnienia dotyczące rozwoju umiejętności społecznych, przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu oraz z zakresu edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie .

2. Realizację programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi.

3. Wspieranie i inicjowanie różnych form profilaktyki rówieśniczej- np. kluby dyskusyjne, grupy młodzieżowych liderów, gazetki, audycje radiowe, rada juniorów.

4. Inicjowanie i wspieranie finansowe zajęć edukacyjnych dla rodziców, rad pedagogicznych odpowiadających standardom Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

5. Wspieranie i współorganizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin narażonych na działanie czynników ryzyka (alkohol, narkotyki, przemoc) poprzez ogłaszanie konkursów, ofert.

6. Wspieranie finansowe lokalnych imprez bezalkoholowych, rekreacyjno-sportowych, festynów rodzinnych i imprez muzycznych, wyjazdów krajoznawczo-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, koncertów organizowanych przez MDK dla mieszkańców, jako element oddziaływań profilaktycznych mających na celu promocję zdrowego stylu życia, budowanie społeczeństwa obywatelskiego i wzmacnianie tradycji rodzinnych.

7. Zorganizowanie dla dzieci biorących udział w zajęciach pozalekcyjnych poczęstunku w tym słodczy z okazji świąt, finansowanie programów rozrywkowych z elementami profilaktyki.

8. Współdziałanie w organizowaniu wyjazdów, imprez i spotkań rodzinnych oraz innych uroczystości kształtujących postawy moralne bez alkoholu, narkotyków i przemocy, promujących zdrowy styl życia.

9. Finansowanie prowadzenia zajęć pozalekcyjnych, dla dzieci i młodzieży rozwijających zainteresowania dzieci poprzedzane zajęciami profilaktycznymi odwołującymi się do strategii profilaktycznych.

10. Realizacja działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

11. Współpraca z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji oraz szkołami i innymi klubami sportowymi, celem realizacji pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży jako elementu strategii profilaktycznych.

12. Udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych, w tym zakup pakietów z materiałami informacyjno-edukacyjnymi oraz artykułów spożywczych, napojów i drobnych nagród dla dzieci i młodzieży biorących udział w tych kampaniach oraz organizowanych konkursach.

13. Współpraca z Komendą Powiatową Policji poprzez zakup i dystrybucję materiałów edukacyjnych wykorzystywanych w celu: prowadzenia działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży oraz na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa na drodze.

14. Prowadzenie edukacji publicznej dla społeczności lokalnej, w zakresie problematyki alkoholowej i narkotykowej, poprzez działalność informacyjną tj. zakup i dystrybucja broszur, plakatów, ulotek oraz drobnych gadżetów z hasłami profilaktycznymi.

15. Prenumerata specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji.

16. Organizowanie kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii i uzależnieniom behawioralnym, zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych.

17. Organizację oraz dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą, rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych, podnoszących kompetencje wychowawcze i profilaktyczne oraz ułatwiających tworzenie programów wychowawczo-profilaktycznych szkoły.

18. Prowadzenie działań informacyjnych, dotyczących możliwości otrzymania pomocy na terenie miasta w zakresie rozwiązywania problemów społecznych - w ośrodku pomocy społecznej, zakładach opieki zdrowotnej, policji, parafiach, siedzibach organizacji pozarządowych, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, świetlicach, ośrodkach kuratorskich i innych.

19. Wspieranie działalności placówek oświatowych, środowisk kościelnych w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, poprzez finansowanie zakupu nagród, materiałów dydaktycznych, artykułów biurowych, słodyczy i napojów, zakupu biletów wstępu do kina, muzeum itp., w ramach organizowanych różnego rodzaju imprez sportowych, promujących zdrowy styl życia bez alkoholu, papierosów, narkotyków oraz zajęć organizowanych dla dzieci i młodzieży podczas ferii zimowych i wakacji letnich np. „Zima w mieście”, „Lato w mieście”.

20. Działania profilaktyczne przeznaczone na lokalną międzysektorową politykę przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu oraz zachowań behawioralnych.

Zadanie IV: Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Celem zadania jest doskonalenie oraz kontynuowanie współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz osobami fizycznymi zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień. Współpraca ta polegać będzie na wspieraniu finansowym oraz merytorycznym projektów realizowanych przez ww. podmioty, które wynikają z potrzeb społeczności lokalnej i mają wpływ na zmniejszenie rozmiaru problemów wynikających z uzależnień. Ważnym elementem zadania będzie wspieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich, które spełniają bardzo ważną rolę w procesie pomocy osobom uzależnionym od środków psychoaktywnych, jak również członkom ich rodzin. Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1. Udzielanie dotacji organizacjom pozarządowym, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na realizację zleconego zadania tj. zorganizowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym (kolonie i obozy), dla dzieci i młodzieży z rodzin problemowych i Lato w Mieście.

2. Wspieranie i współfinansowanie idei Klubu Abstynenta.

3. Organizowanie spotkań w celu wymiany doświadczeń i integracji środowiska zawodowego osób zajmujących się profilaktyką problemową dotyczącą uzależnień, hazardu i przemocy.

Zadanie V: Kontrola rynku napojów alkoholowych na terenie Gminy Miejskiej Człuchów w kontekście przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń przez podmioty gospodarcze, prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w miejscu i poza miejscem sprzedaży.

1. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych- szkolenie oraz zakup i dystrybucja ulotek, plakatów itp.

3. Przeprowadzenie kontroli placówek w zakresie prawidłowych zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych - do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy, o której mowa w art. 9, art. 18 i art. 18¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162).

VI. Przeciwdziałanie szkodom i negatywnym zjawiskom powodowanym przez spożywanie alkoholu

Zadanie to będzie realizowane poprzez zapewnienie osobom bezdomnym uzależnionym od alkoholu bezpiecznego miejsca schronienia, zabezpieczającego podstawowe potrzeby osób bezdomnych, w tym w miarę możliwości działania terapeutyczne.

1. Finansowanie kosztów funkcjonowania Noclegowni dla osób bezdomnych uzależnionych od alkoholu: zatrudnienia opiekunów, opłat mediów, zakupu środków czystości, środków higieny i dezynfekcji, zakupu żywności, zakupu alkomatu, zakupu narzędzi i produktów związanych z utrzymaniem terenu przy Noclegowni, pokrycie kosztów napraw, remontów, wyposażenia, itp.

2. Finansowanie kosztów terapii dla osób bezdomnych uzależnionych od alkoholu przebywających w Noclegowni.

3. Pokrywanie kosztów pobytu osób bezdomnych uzależnionych od alkoholu w schroniskach dla bezdomnych (kobiet i mężczyzn) oraz osób bezdomnych uzależnionych od alkoholu – niepełnosprawnych w schroniskach dla bezdomnych wraz z usługami opiekuńczymi (kobiet i mężczyzn).

VII. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, za udział w każdym posiedzeniu komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 8% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego za IV kwartał roku poprzedniego, ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski” przez Prezesa Urzędu Statystycznego, na podstawie upoważnienia wynikającego z art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 504 ze zm.).

2. Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z tytułu podróży służbowych otrzymują zwrot kosztów przejazdów oraz diety w wysokości i na zasadach określonych w rozporządzeniu MiPSD z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sery budżetowej z tytułu podróży służbowej. (Dz.U. 2013 poz. 167, Dz. U. 2022 poz. 1481, 2302).

3. Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizują również zadania związane z przeciwdziałaniem narkomanii i uzależnieniom behawioralnym.

7. Zasady finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miejskiej Człuchów

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii realizowany będzie przez Urząd Miejski w Człuchowie cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych, stanowiących dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze w roku 2023.

Finansowanie realizacji poszczególnych zadań określa plan wydatków, zgodny z przyjętym przez Radę Miejską w Człuchowie budżetem na 2023 rok: w dziale 851 -ochrona zdrowia, rozdziale 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz rozdziale 85153 - zwalczanie narkomanii.

Na realizację zadań w roku 2023 zaplanowano łącznie kwotę 682.700 zł

8. Postanowienia końcowe

1. Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miejskiej Człuchów jest Urząd Miejski w Człuchowie i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok został pozytywnie zaopiniowany przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na posiedzeniu w dniu 5 grudnia 2022 roku.